

235.96

B10

ΒΙΟΣ ΜΟΥ

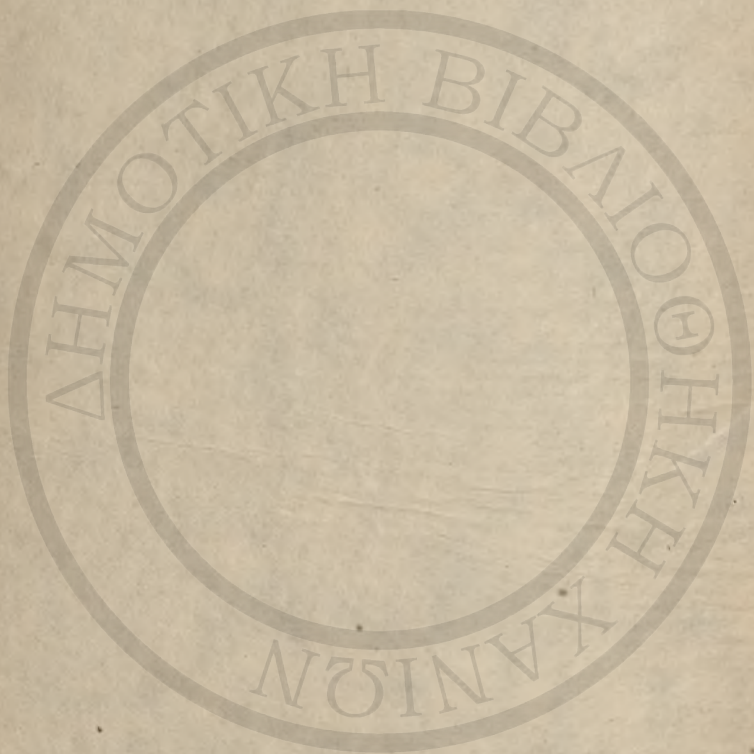
ΠΟΛΙΤΕΙΑ ΤΩΝ

ΠΕΝΤΕ ΠΟΡΘΕΩΝ

235.96

B10

274.96

ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ

— ΚΑΝΙΟΝ

Λογ. αριθ. 27764

Χρονολ. Εισαγ. 31-3-1965

Ειδικότης

*Αριθ. 935-96/810

ΒΙΟΣ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΕΙΑ
ΤΩΝ ΑΓΙΩΝ ΚΑΙ ΟΣΙΩΝ ΜΑΡΤΥΡΩΝ
ΠΕΝΤΕ ΠΑΡΘΕΝΩΝ
ΤΗΣ ΑΡΧΑΙΑΣ ΛΑΠΠΑΣ
[Σημερινής 'Αργυρουπόλεως]

Θ Ε Κ Λ Η Σ

Μ Α Ρ Ι Α Μ Ν Η Σ

Μ Α Ρ Θ Α Σ

Μ Α Ρ Ι Α Σ

Ε Ν Ν Α Θ Α Σ

ΒΙΟΣ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΕΙΑ
ΤΩΝ ΑΓΙΩΝ ΚΚΙ ΟΣΙΩΝ ΜΑΡΤΥΡΩΝ
ΠΕΝΤΕ ΠΑΡΘΕΝΩΝ
ΤΗΣ ΑΡΧΑΙΑΣ ΛΑΠΠΑΣ

[Σημερινῆς Ἀργυρουπόλεως]

Ἰαμάτων ζωποιδῶν ὕμῶν πηγάζουσαι Λάρνακες, νάος τε καὶ ἡ εἰκῶν Παρθένοι — πεντάριθμοι, Μαρία καὶ Μάρθα τε, Ἐνναθά καὶ Θέκλα, Μαριάμνη αἱ Θεόσοφοι.

Τῇ ἐνάτῃ Ἰουνίου μῆμη τῶν Ἀγίων Πέντε Κανονικῶν Παρθένων, Θέκλης, Μαριάμνης, Μάρθας, Μαρίας, καὶ Ἐνναθάς.

Τὰς Κανονικάς δηλ. τὰς ἀσκητρίας καλογραίας, διὰ φυλαργυρίαν ἔκτανε θύτης ὀθύτου Ταλαντάτου.

Συναξάριον

Κατὰ τοὺς χρόνους Σαβαρίου τοῦ Βασιλέως Περσῶν ἐν ἔτει τλ' (330) μ.χ. ἐγένετο τοιοῦτον τι ἐν τῇ μεγάλῃ νήσῳ Κρήτῃ (ἐξουσιάζετο γὰρ ἡ Κρήτῃ τότε ὑπὸ τῶν Περσῶν ἢ ὑπῆρχε ὑποτελής εἰς τοὺς Πέρσας) ἐγένετο δὲ τοιοῦτο γρόπως.

Ἱερεὺς τις ὀνομαζόμενος Παῦλος πλούσιος σφόδρα κατώκει εἰς μίαν κωμόπολιν Λάππα καλουμένην, ἔχων μεθ' ἑαυτοῦ καὶ πέντε κανονικὰς παρθένους ἀσκητρίδας, αἵτινες ὑπῆρχον στολισμέναι τῇ κοσμιότητι τῶν ἀρετῶν, καὶ τῇ γλυκύτητι τῆς ἱερᾶς ψαλμωδίας αὐτῶν, ἧς ἔνεκεν συνέρρεον πλήθη κόσμου πανταχόθεν κατὰ τὰς ἱερὰς λειτουργίας καθ' ἃς ἡ γλυκόφωνος καὶ ἀγγελικὴ φωνὴ αὐτῶν ἠλούετο καὶ ἔθαυμάζετο ὑπὸ πάντων.

Ὁ ἱερεὺς οὖν Παῦλος, ἱερούργει καὶ συνέψαλλεν μετ' αὐτῶν ὅσα δὲ χρήματα ἐλάμβανεν ἐξ ἐκάστης ἱερουργίας, μετὰ μεγάλης ἐπιμελείας ἐναποθήκευεν.

Καὶ ὅσον μὲν αἱ Παρθένοι προέκοπτον εἰς τὴν ἀρετὴν ἡμέρα τῇ ἡμέρα, τοσοῦτον καὶ αὐτὸς προέκοπτεν εἰς τὴν κατηραμένην φυλαργυρίαν. Καὶ τις ἢ συνέπεια; Ὁ μισόκαλος διάβολος μὴ ὑποφέρων βλέπειν τὴν κατὰ Θεὸν ἀρετὴν καὶ προκυπτὴν τῶν κανονικῶν Ἀγίων Παρθένων, τί ἐτεχνεύθη ὁ παμπόνηρος ἐποίησεν ἵνα δοθῇ εἰς τὸν Διοικητὴν τῆς Νήσου ἢ εἶδῃσιν οὗτοι ὑπάρχει ἐνταῦθα ἱερεὺς τις χριστιανὸς πλούσιος σφόδρα, καὶ ἂν θέλῃς, ὦ ἄρχον, λέγουσιν αὐτῷ κερδίσαι τοῦ πλούτου αὐτοῦ, παράστησον οὗτον ἐνώπιόν σου μετὰ τῶν ἑαυτοῦ παρθένων, ἀναγκάζων αὐτὸν καὶ αὐτὰς νὰ ἀρνηθῶσιν τὸν Χριστὸν, εἰδεμὴ σὺ κερδίσης ὄλου τοῦ πλοῦτου αὐτοῦ ἐκβάλλων αὐτοὺς τῆς παρούσης ζωῆς.

Ταῦτα μαθὼν ὁ ἄρχων ἐκεῖνος ἀρέστησεν εὐθύς ἐνώπιόν του τὸν τε ἱερέα καὶ τὰς παρθένας, μεθ' ὅλης τῆς περιουσίας αὐτοῦ. Τότε ὁ διάβολος εὐρῶν αὐτὸν κυριευμένον ὑπὸ τῆς φιλαργυρίας, εἰσηλθεν

εἰς αὐτόν κυρεύσας αὐτοῦ τὴν καρδίαν, καὶ λέγει ὁ ἱερεὺς τῷ ἄρχοντι: Ἰατὶ παρέλαβες τὴν περιουσίαν μου χωρὶς καμμίαν αἰτίαν; Καὶ ὁ ἄρχων ἀπεκρίθη. Ἐπειδὴ ὑπάρχεις χριστιανὸς ἐναντιούμενος εἰς τὰς προσταγὰς τοῦ βασιλέως. Ὁ Παῦλος εἶπεν. Καὶ τί προσταζεις ἵνα ποιήσω; καὶ λέγει ὁ ἄρχων. Ἐάν τὸν ἥλιον προσκυνήσας καὶ φάγῃς αἷμα ἀπὸ τὴν θυσίαν, καὶ ἀρνηθῆς τὸν Χριστόν, τότε θὰ παραλόβῃς τὴν περιουσίαν σου καὶ θὰ ὑπάγῃς ἐλεύθερος εἰς τὸν οἶκόν σοι. Τότε ὁ ἄθλιος Παῦλος στρέψας τὰ βλέμματά του ἐδῶ καὶ ἐκεῖ, καὶ ἰδὼν τὴν πλοῦτον καὶ τὴν περιουσίαν του, ἤστρωσαν οἱ ὀφθαλμοὶ του, ἀπὸ φιλαργυρίαν, καὶ ἔλκυσθεις ὑπὸ τοῦ χρυσοῦ τοῦ εὐρισκομένου ἐντὸς σακκιδίου, λέγει τῷ ἄρχοντι.

Ὅσα μοὶ εἶπες, ὦ αὐθέντα ὄλα ποιῶ πάραυτα, Ὁ ἱερεὺς Παῦλος, προσεκύνησεν ἀμέσως τὸν ἥλιον καὶ ἔπιεν ἐκ τοῦ αἵματος τῶν θυσιῶν, καὶ ἔφαγε ἐκ τοῦ κρέατος, πλὴν ὁ ἄρχων, δὲν ἐπέτρεψεν εἰς αὐτόν, νὰ λάβῃ τὴν περιουσίαν του, ἀλλὰ λέγει εἰς αὐτόν -Κατάπεισε καὶ τὰς μετὰ σοῦ Παρθένους τοῦτο ποιῆσαι, καὶ τότε θέλετε λῦβει τὰ ὑπάρχοντα ὑμῶν ἵνα ὑπάγητε ὅπου βούλεσθε. Τότε ὁ πανάθλιος Παῦλος, προσελθὼν εἰς τὰς παρθένους εἶπεν εἰς αὐτάς τὴν διαταγὴν τοῦ ἄρχοντος, οἱ δὲ παρθένοι ἀνελπίστως ταῦτα παρὰ τὸ ἱερέως ἀκούσασαι κατέπτυσαν αὐτὸν λέγουσαι: - Ἄθλιε, καὶ πανάθλιε! ἵνα τί ἐτόλμησας τοῦτο ποιῆσαι; καὶ διατὶ παρακινᾷς καὶ ἡμᾶς νὰ προδώσωμεν τὸν Κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστόν, τὸ φῶς τὸ καταυγάζον, καὶ ὁδηγὸν εἰς τὴν ζωὴν τὴν αἰώνιον! Ἄθλιε! ἐφάνης

δεύτερος Ἰούδας, καὶ πολὺ χειρῶν τούτου ἱερεὺς ὢν, ἀπολύσαι τὴν ψυχὴν σου διὰ τὰ ἀργύρια. Ταῦτα καὶ ἄλλα πλείονα εἶπυσαι τῷ τρισαθλίῳ ἱερεῖ, ἐνέπτυσαν καὶ πάλιν αὐτοῦ κατὰ πρόσωπον. Τότε οὖν κατὰ προσταγὴν τοῦ ἄρχοντος ἐδάρησαν καὶ οἱ πέντε ἀνηλεῶς ἐπὶ πολλὰς ὥρας, πλὴν δὲν ἔπαυσαν λέγουσαι. Ἡμεῖς προσκυνοῦμεν τὸν Κύριον Ἰησοῦν Χριστὸν τὰς δὲ προσταγὰς τοῦ βασιλέως δὲν ὑπακούομεν, καὶ ὡς θέλης ποιήσον. Ὁ δὲ ἄρχων μηχανευόμενος, τὸ τί ποιῆσαι διὰ τὸν πλοῦτον τοῦ ἀθλίου ἱερέως, ἵνα κερδίσῃ αὐτὸν λέγει τῷ Παύλῳ.

Εἰ μὲν φονεύσης αὐτὰς διὰ ξίφους, ἔσεται ὁ πλοῦτος εἰς χεῖρας σου πόραυτα. Ἐὰν δὲ μὴ ποιήσης τοῦτο, καὶ σὺ ἀποκτανεῖς σὺν αὐταῖς.

Μόλις ὁ Παῦλος ἤκουσε τοῦτο, λέγει τῷ ἄρχαντι.

Ὅσα μοὶ ἐπρόσταξας, ὅλα μετὰ προθυμίας ποιῶ. [ὦ Κύριε, κύριε, ρῦσαι ἡμᾶς τοιαύτης φιλαργυρίας!] ὁ ἀνόσιος λυβῶν εἰς χεῖρας τὸ ξίφος ἐπλησίασεν, εἰς τὰς παρθένους ὅπως ἀποκεφαλίσῃ αὐτάς.

Τότε ἐν μιᾷ φωνῇ καὶ αἱ πέντε λέγουσι αὐτῷ Ἄθλιε καὶ ταλαίπωρε, διατί ποιμὴν ὢν, ἤλθες ὡς λύκος ἄγριος ἵνα κατασπαράξῃς ἡμᾶς τὸ ποίμνιόν σου; Ποῦ εἶναι τὰ ἄχραντα μυστήρια τὰ ὁποῖα μετελαμβάνομεν, ἐκ τῶν ἀκαθάρτων χειρῶν σου! ὦ τῆς πολλῆς σου τυφλότητος! Ποῦ εὐρέθη εἰς σὲ τὸ ἡμεγάλη ἠλιθιότης προτιμῶν τὸν θάνατον, καὶ περιφρονῶν τὴν ζωὴν τὴν αἰώνιον, ἀπορρίπτων τὸ φέγγος, ἵνα βαδίσῃς εἰς οκότος βαθὺ ἕνεκα τῶν χρημάτων! Ἦξευρε παράνομε, ὅτι τὸν θάνατον τὸν ὁποῖον λαμβάνομεν σήμερον ἐκ τῶν χειρῶν σου, αὐτὸς ἔσεται

εἰς ἡμᾶς ζωὴ αἰώνιο, καὶ ἡμεῖς μὲν πορευόμεθα πρὸς τὸν Κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστόν, σὺ δὲ δυστυχεῖσθατε πάντων ἀνθρώπων ἀπολέσει σὺν τῷ πλούτῳ σου, καὶ ζωὴν καὶ ψυχὴν, ταχέως γὰρ κρεμασθήσει εἰς τὸν κάτωθι εὐρισκόμενον πλάτανον διὰ σχοινίου, καὶ πορευθήσει εἰς τὴν αἰώνιον κόλασιν μετὰ τοῦ ὁμοφρόνου σου Ἰούδα τοῦ προδότου.

Ταῦτα καὶ ἕτερα πλείονα εἰπούσαι πρὸς αὐτὸν αἱ πέντε ἁγίαι παρθένοι ἔκλιναν γόνυ πρὸς τὸν ὕψιστον καὶ ἀφοῦ ἐπ' ἄρκετόν προσήφχθησαν, ἀπεκεφαλίσθησαν παρ' αὐτοῦ. Τότε ὁ ἄρχων μετὰ δελιότητος λέγει πρὸς τὸν δυστυχῆ Παῦλον. - Ἦξευρε, Παῦλε, ὅτι τὴν εὐφάντην καὶ ἐπειτηδιότητά σου δὲν εἶδαν εἰς ἄλλον ἄνθρωπον, πλὴν ἄνευ τῆς προσταγῆς τοῦ βασιλέως οὐ δύναμαι ἀπολύσαι σε, καθ' ὅτι ὁ βασιλεὺς ἀφοῦ μάθη παρ' ἐμοῦ τὴν προκοπὴν σου, προάξει σε εἰς μεγάλην τιμὴν. Νῦν δὲ εὐφράνθητι μετ' ἐμοῦ ἕως ὅτου ἀναφέρω τὰ περὶ σοῦ εἰς τὸν βασιλέα, καὶ ὁ ἄθλιος ἱερεὺς ἀπεκρίθη. Γενηθήτω τὸ θέλημά σου. Ἐν δὲ τῇ νυκτὶ ἐκείνῃ προστόξας ὁ ἄρχων τοὺς ἑαυτοῦ ὑπηρέτας ἵνα εἰς τὸν πλάτανον τὸν εὐρισκόμενον κάτωθι τῶν ἀσκήτ, σπηλαίων τῶν πέντε ἀποκεφαλίσθαισῶν παρθένων κρεμασθῆ διὰ σχοινίου ὁ ὑπὸ τῆς φιλαργυρίας τετυφλωμένος ταλαίπωρος Παῦλος. Τοῦτο καὶ ἔπροξεν, εἰπόντες κατὰ προσταγὴν τοῦ ἄρχοντος ὅτι αὐτὸς καθ' ἑαυτοῦ τοῦτο ἐποίησεν. Ὅθεν καταβιβάσαντος αὐτὸν ἐκ τῆς ἀγχόνης ἀπέρριψαν αὐτὸν, ἵνα κατασφάγωσιν αὐτὸν οἱ κύνες. Καὶ οὗτος μὲν ὁ τρισάθλιος τοιούτοτρόπως ἀπέρριψ τὴν ψυχὴν αὐτοῦ, τῶν δὲ ἁγίων

δολιομαρτύρων Παρθένων τὰ θεῖα λείψανα ἐνταφιάσαντες καλῶς μὲ μῦρα οἱ ἐκεῖσε χριστιανοὶ πλησίον τοῦ χωρίου ἀρχαίας Λάμπας [νῦν Ἀργυρούπολις] ἐν τῇ ἐπαρχίᾳ Ρεθύμνης εἰς πέντε λαξευτὰς ἐντος μεγάλου βρυχίου λάρνακας εἰς τὸ ἐσωτερικὸν ναοῦ οὐδὲν ᾠκοδομήσαν ἐπὶ ὀνόματι αὐτῶν.

Πολλὰ θαυμάσια ἔγιναν μέχρι σήμερον. Αἱ γὰρ λάρνακες οὐτῶν ὕδωρ ἀϊάσματος ἀναβλύζουσι κατὰ τὸν τρόπον θαυμαστὸν καὶ ὡς ἄλλη κολυμβήθρα Σιλώμ, παρέχει ἀπίστευτον θαυματουργὸν δύναμιν εἰς πάντα ἀσθενῆ, ἐπισκεπτόμενον μετὰ πίστεως τὸν ἕρον ναῖσκον τῶν Ἀγίων πέντε Παρθένων τῶν θαυματουργῶν καὶ τιμωμένων ὑπὸ πάντων, διὰ τὴν προστασίαν βοήθειαν καὶ θαυματουργὸν δύναμιν ἣν παρέχουσιν πρὸς πάντας τοὺς ἐπικαλουμένους τὴν ἁγίαν αὐτῶν χάριν.

Εἰς μερικοὺς δὲ ἐκ τῶν κατοίκων τῆς Ἀργυρούπολεως ἔτυχε νὰ ἀκούσουν θεῖαν καὶ ἀγγελικὴν ψαλμῳδίαν ἐντὸς τῆς ἐκκλησίας μὲ ἀπλετοὺς φῶς, κατὰ προκεχωρημένην ὥραν τῆς νυκτός ὅπου τυχαίως οἰέβαινον ἐκεῖθεν, ὅπως εἰς τὴν Ἀργυρῶ Λαγού δάκη πρὸ 80 ἐτῶν ὅποτε ἦτο εἰκοσαέτις, καὶ ἐγερθεῖσα βοθεῖα οὐγὴ, μὲ σκοπὸν νὰ ποτίσῃ τὸ περιβόλι τῆς ἐγκάιρως χωρὶς νὰ χροσομερήσῃ ὅπ' τὸ θέρος τῆς ἡμέρας. ὅταν περνοῦσε κάτω ἀπὸ τὴν ἐκκλησίαν ἤκουσε μιὰ γλυκυτάτη ψαλμῳδίαν, καὶ τόσο πολὺ τῆς ἤρρεσεν ὥστε γύρισε λίγα βήματα πίσω ἄνοιξε τὴν ἐξώπορτα καὶ προχώρησε εἰς τὴν αὐλήν, ἀλλὰ ἐκεῖνο ποὺ εἶδε τὴν ἔκαμε νὰ τὰ χάσῃ, διότι ἀσυνήθιστα φῶτα πλημύριζαν τὰ πάντα, καὶ πέντε καλόγρηες βγαίνοντας ἀπὸ τὴν ἐκκλησίαν τῆς ἐνευον μὲ τὸ χεῖρι, νὰ πλησιάσῃ πρὸς αὐτὰς, ἀλλὰ, ἡ ὑπερφυσικότης τὴν ἐπέτησε, καὶ ὀπισθοχώρησε πολὺ τρομαγμένη. Ἐπίσης ἡ δεκαεξαέτις Αἰκατερίνη Παπαδάκη, πρὸ 30 ἐτῶν, εἶδε μίαν καλόγρηαν νὰ καθέται εἰς τὰς λάρνακας κρατοῦσα σταυρὸν, καὶ δὲν

έντολμοῦσε νὰ πάρη ἀγίασμα καὶ ἡ καλόγρη ἀφοῦ τῆς ἐμειδίασε ἐξηφανίσθη Ἐπίσης πρὸ 60 ἐτῶν ἡ Μαρία Δεληγιαννάκη σύζυγος τοῦ Ἰωάννου Δεληγιαννάκη ἀρχηγοῦ κατὰ τὴν ἐπανάστασι τοῦ 1866, περνοῦσε βαθειὰ νύχτα κάποτε, καὶ ἤκουσε μιὰ γλυκυτάτη ψαλμωδίαν ἀλλὰ μόλις εἰσηλθεν εἰς τὴν αὐλήν, καὶ τὰ φῶτα ἔσβυσαν καὶ ἡ ψαλμωδία ἔπαυσεν. Τὸ ἴδιο συνέβη καὶ εἰς τὴν Ἑλένην Φυσάκη τὸ γένος Βαρυδάκη, καὶ εἰς τὴν Μαγδαληνὴν Θεοδωρονικολιδάκι Ἡ ἐκκλησία τῶν Ἁγίων πέντε Παρθένων εὐρίσκεται εἰς ἓνα πολὺ ρομαντικὸν τοπιόν. Κάτωθεν τῆς ἐκκλησίας, ὑπὸ τὴν σκιάν ὑπερμεγέθους πλατάνου κυλοῦν τὰ διαυγέστατα ὕδατα ἐνὸς μικροῦ ποταμοῦ ποτιζοντα ἄφθονα περιβόλια. Γύρω ὑπάρχουν πολλῶν εἰδῶν δένδρα καὶ θάμνοι μὲ πολύχρωμα λουλούδια καὶ τὰ ποικίλα ἄσματα τῶν πτηνῶν τῆς ἀπέναντι ρεματίας, τὰ πλησίον εὐρισκόμενα λαξευτὰ σπήλαια εἰς τὰ ὁποῖα ἐνδεχόμενον νὰ ἠσκήτευσαν οἱ ἅγιοι ὁσιομάρτυρες πέντε παρθένοι, προσδίδουν μιαν μυστικὴν μαγείαν, θέλγουσιν τὴν ψυχὴ τῶν προσερχομένων εὐλαβῶν προσκυνητῶν καὶ μάλιστα κατὰ τὴν ἑορτὴν αὐτῶν ἣτις τελεῖται πανηγυρικῶς τὴν Τρίτην ἡμέραν τοῦ Πάσχα.

Τὰ ὀνόματα τῶν Ἁγίων πέντε Παρθένων εἶναι :
Μαρία, Θέκλα, Μάρθα, Μαριάμνη, καὶ Ἐνναθά.
Σὺν ταῖς πρεσβείαις, Χριστέ, ὁ Θεὸς ἡμῶν ἐλέησον
καὶ σῶσον ἡμᾶς. Ἀμήν.

Κοντάκιον τῶν Παρθένων. ἦχος π. δ'.
πρὸς τὸ τῆ ὑπερμάχῳ

Τὴν Θεοσύλλεκτον χορείαν τῶν πενταρίθμων κανονικῶν τε τῶν Παρθένων εὐφημήσωμεν, Μαριάμνην τὴν αἰοδιμον, καὶ τὴν Θέκλαν, καὶ σὺν ταύταις Ἐνναθάν Μαρίαν Μάρθαν τε, ἃς ἐν κόλποις γῆ Κρητῶν κατέχει χαίρουσα, πλείοις θαύμασι, καθ' ἐκάστην λαμβάνουσα.

ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΧΑΝΙΩΝ

